

ADR - konečně řešení?

eFocus

Určit vhodné spory, nadefinovat kritéria, ustanovit orgán, který by o nich mohl rozhodovat. To byly hlavní témata konference „Zvýšení efektivity soudnictví – alternativní řešení sporů v České republice“, které se zúčastnily špičky české justice. Téma otevřela Soudcovská Unie České republiky pod záštitou ústavně právního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

„Soudy by měly řešit opravdové spory mezi účastníky, ne jen spory zdánlivé. Jak nalézt jiná řešení při zachování soudního přezkumu?“ zeptal se na úvod prezident Soudcovské Unie ČR, **Tomáš Lichovník**. „Je moderní říci, že když si nevíme rady, ať to vyřeší soudy. Jenže ta myšlenka se může otočit – u soudu to trvá dlouho,“ doplnil předseda ústavně právního výboru **Jeronym Tejc**. Východiska konference pak přiblížil **Tomáš Novosad**, viceprezident Soudcovské unie. „Jedním z koncepčních kroků je vyvedení určitých agend mimo soudy, kdy by byly v tzv. prvním kole řešeny mimosoudními orgány, to povede k obřemenění soudů. ČR se vyznačuje velkým zatížením soudů, ale také tím, že máme jeden z nejvyšších počtů soudců na počet obyvatel. Není nezbytné, aby se řešilo vše. Samozřejmě, že jsou výsadní agendy soudů – trestní agenda, náročné občanskoprávní spory (pracovněprávní, škody na zdraví, majetek a obchodněprávní spory, ochrana osobnosti). Cestou není zvyšování počtu soudců, ale ani administrativy. Není možné, aby ve velké míře rozhodoval justiční personál. Kritizoval to i ÚS. Soudci chtějí, aby byly vytipovány okruhy agend, které by bylo možné v prvním kole řešit jinde než na soudech. Ale které orgány by pro to byly vhodné?“ řekl.

Ministerstvo spravedlnosti podle ministryně **Heleny Válkové** udělá vše pro pomoc s hledáním alternativ. „Ale hledání je na soudcích. Jako nejjednodušší se jeví sáhnout po mediaci,“ řekla s tím, že mediační zkoušky jsou velmi náročné, například z rodinné mediace naprosto neproveditelné. „Sítím neprojde dostatečný počet osob. Na jedné straně pláčeme, že nemáme dostatek osob, na druhé straně je to opravdu neprodyšné,“ dodala. Ministryně také připomněla průměrnou délku civilního řízení, tedy 305 dnů v roce 2013. „Řízení se prodlužují a v souvislosti s nabytím účinnosti NOZ se bude prodlužovat. Uvolnila jsem prostředky na vyrovnání platů, i když je to nesystémové opatření. Vztahuje se jen na letošní rok. O rok 2015 se pokusím. Jednou z priorit ministerstva, která je v souladu s programovým prohlášením vlády a koaliční dohodou je, aby nový občanský soudní řád dovolil přesunout některé věci, které nyní řeší již tak zahlcené soudy, jiným mimosoudním orgánům. V současné době se tvoří tým odborníků vedený místopředsedou Nejvyššího soudu Romanem Fialou, který přibližně do dvou let předloží návrh tohoto zákona,“ uvedla ministryně.

První náměstkyně ministryně spravedlnosti **Hana Marvanová** se následně věnovala konkrétním alternativám k soudnímu řízení. Připomněla možnosti rozhodčího řízení, finančního arbitra a mediace v netrestních věcech, které od roku 2012 umožňuje zákon o mediaci. V rámci svého příspěvku také nastínila, jaké druhy žalob by bylo vhodné přesunout ze soudu na jiný orgán: „Podle názoru ministerstva může jít zejména o spory z půjček, spory o úhradu za dodávky elektrické energie a plynu, spory o úhradu za dodávky vody, spory z pojistné smlouvy – placení pojistného, spory ze smluv o úvěru a spory ze smluv o běžném účtu a spory o náhradu jízdného a pokutu v hromadné dopravě. Dále by se dalo uvažovat např. i o sporech z neplacení telefonních poplatků.“

„Alternativní řešení sporů z pohledu akademické obce“ bylo tématem **Aleny Mackové** z katedry

občanského práva Univerzity Karlovy v Praze. „Je to nepochybně otevření Pandořiny skřínky, i když je záměr jasný a odpovědný. Otázka je, co udělat pro to, aby soudci soudili efektivně, s přiměřenými náklady, v přiměřeném čase,“ řekla. Na otázku, které typy sporů by se mohly řešit mimosoudně pak odpověděla, že to může být „obecně jakákoliv soukromoprávní záležitost, když zachováme přezkum.“

Analýzu úpravy alternativních řešení sporů v jiných státech EU a judikaturu soudů u nás pak přiblížila Petra Polišínská, vedoucí oddělení evidence judikatury NSČR. Řekla mimo jiné, že „lze mimosoudně v zásadě řešit všechny soukromoprávní spory. Zejména finanční služby, nájemní spory. U ADR je nicméně zásadní otázkou, zda bude výsledkem vydání exekučního titulu. Pokud ne, je to „nezajímavé“.“

Alternativní řešení sporů z pohledu advokátní praxe představili David Uhlíř, místopředseda představenstva České advokátní komory a Martina Doležalová, která je předsedkyní sekce ADR České advokátní komory (více >>> [zde](#)). Na konferenci zazněl také pohled zástupce Veřejného ochránce práv, Stanislava Křečka; Šárky Němečkové, ředitelky Odboru legislativního a právního Českého telekomunikačního úřadu anebo Českého finančního arbitra, Moniky Nedelkové.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Žaloba v civilním právu procesním](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [KJT: přijďte do Varů diskutovat o problematice reparace škody a újmy](#)